PODŁUG BLASKU GWIAZD

XXX LAT KOŁA KAPITANÓW „ŚLĄSK”

NIE WOLNO MI ZASNĄĆ DOPÓKI TRWA ŻEGLUGA

KATOWICKI OKRĘGOWY ZWIĄZEK ŻEGLARSKI

KOŁO KAPITANÓW
- ŚLĄSK -
1967 • XXX • 1997
- SILESIA -
THE YACHT MASTERS GROUP

KATOWICE • 1997 • GLIWICE

Publikacja wydana pod auspicjami
Muzeum w Gliwicach

Tekst, fotografie i okładka
Kazimierz B. Grenczak

Zdjęcie prawe na str. 13
Stanisław Skoczeń

© Copyright by Katowicki Okręgowy Związek Żeglarski
© Copyright by Kazimierz B. Grenczak
© Copyright by Muzeum w Gliwicach

ISBN 83-905035-7-3

Druk i oprawa oraz redakcja techniczna reklam
Zakład Poligraficzny firmy „GREG", Gliwice, ul. Zygmuntowska 84

Na tylnej okładce - znaczek Koła Kapitanów Śląskich ustanowiono w 1984 roku.
Układ - T. Rożniewski. Tekst - K. Grenczak. Rysunek - K. Mika.

OD AUTORA

Gdybym miał opisać należycie te ponad trzydzieści lat Koła Kapitanów, nie starczyłoby powierzchni skóry dorodnego kaszalota. Z konieczności finansowej trzeba było więc zawęzić temat do tych zdarzeń, które stanowiły treść poczynań Koła jako ciała zbiorowego, pomijając dokonania poszczególnych jego członków. Wyszedł z tego syntetyczny potworek, czytelny chyba tylko dla wtajemniczonych. Aby więc pojęcie jakieś dać zwykłym Czytelnikom, w czym rzecz z tymi kapitanami, dołożyłem na początku i przy końcu, trochę lżejszych treści. Zaryzykowałem również całość ująć w nieco lekkiej formie i z elementami żartu, aby nie dać Czytelnikom do myślenia, że KAPITAN to coś mocno nadętego, gdzieś w obłokach, co by bardzo nie odpowiadało prawdzie o nich. Stąd tytuły po angielsku, przydzielenie gwiazdozbiorów (*signum inkorporacyjne*), ubarwiony nieco opis co niektórych zdarzeń, nieco teatralne przedstawienie celebracji, no i oczywiście legendarne wprowadzenie.

To natomiast, co dotyczy kroniki wydarzeń i personaliów, jest oparte ściśle na dokumentacji Koła. Przedstawiony wykaz rejsów, oznaczony SOME (niektóre), nie jest oczywiście w żadnym razie pełny, na to trzeba by poświęcić wiele stron. Zestawiłem tu jedynie te wyraźniej egzotyczne dla zwykłego Czytelnika i te ze znanymi nagrodami.

Opisany ceremoniał zebrań i inkorporacji członków jest oparty na pierwotnym mym projekcie, który w praktyce był stosowany z modyfikacjami. Są w opisie tym świadomie dane pewne aplikacje i niedomówienia tak, aby przybliżyć nastrój ich przebiegu ale nie ujawniać tych szczegółów, które są „tajemnymi" dla postronnych Koła.

Do wydania tego opisania Koła znakomicie przyczynili się: Józef Żyła - pierwszą próbą opisania Koła, Grzegorz Toroński - bardzo pracochłonnym zestawieniem datowanej listy członków oraz Lucjan Paszenda i Tadeusz Rożniewski - porównaniem faktografii ze źródłami i zorganizowaniem formalności wydawniczych.

Wszystkich członków Koła nie dość uhonorowanych proszę o upatrywanie mej autorskiej winy nie w zlekceważeniu ich dokonań ale w mych ograniczeniach wiedzy o nich i w bolesnej konieczności dotrzymania założonej objętości wydawnictwa.

Kazimierz B.Grenczak

STORY ABOUT THE ORIGIN OF CAPTAIN*

Na początku była tylko woda i płynęła, sama się sterując, arka-łódź, na której gnuśniał Człowiekadam i zrzędziła Babaewa. Nic nie mieli do roboty, nie wiedzieli nic o seksie, więc nudzili się diabelnie.

Stało się, że wyłoniła się przed nimi Wyspa-Eden, w której plażę łódź dobiła. Zobaczyli na niej drzewo z kuszącymi owocami. Porzucili łódź beztrosko i pognali pod to drzewo. Z bliska zobaczyli na nim obleśnego Węża i tablice z napisami:

– „FRUITS ONLY FOR GODS" – „VERBOTENE" – „NIELZIA!". Mieli jednak już tak dość frutti z mare, że nie bacząc na nic nachapali tych owoców i się ich naopychali. Wonczas, nagle, Człowiekadam dojrzał krągłość tych owoców i krągłości Babaewy, a też ona przyglądnęła się Wężowi i szczegółom towarzysza, i obojgu im coś ostro w głowach zaiskrzyło. Więc olali już zupełnie porzuconą łódź na plaży i z energią chciwych wiedzy jęli badać swe różnice i praktyczną ich przydatność.

Ich entuzjazm przerwał naraz dochodzący z góry Głos:

– Hej wy! Tam na dole! Miałem już przymrużyć Oko na zgwałcenie przez was miejscowego prawa, ale żeście porzucili łódź, oddaną wam w opiekę, bez dozoru i bez klaru portowego, karę muszę dać należną!

Człowiekadam zrobił głupią minę a niewinną gębę wykrzywiła Babaewa, bo im żadem wykręt w głowach nie zaskoczył. A tymczasem Głos grzmiał dalej:

– Więc skazuję was na morze i na nawigację własną. Odtąd też będziecie cierpieć strach o daną wam w opiekę arkę! Nu, a teraz, won otsiuda!

I na zakończenie, jakoś tak z włoskiego - z ruska dodał Głos:

– E? CAPITO? NU?

Z tego czasu Człowiekadam ale także Babaewa, jeśli mają powierzony sobie statek cierpieć muszą strach o jego bezpieczeństwo i nazywa się ich:

– EL CAPITANO, albo CAPTAIN, lub KAPITAN.

---

* Podług zapisów w odnalezionym dzienniku pokładowym pierwszej arka-łodzi, z próbą odtworzenia pierwotnego slangu językami współczesnymi - przyp.Aut.)

GENESIS

Powołanie przy Okręgu PZŻ w Katowicach, w 1965 roku, koła kapitanów żeglugi jachtowej było wydarzeniem nader dziwnym. Skąd na Śląsku, ponad 300 Mm od morza, gdzie zaledwie były dwa niewielkie oka wodne - Dzierżno i Pogoria - nagle grupa kapitanów morskich, kiedy nawet taka grupa nie powstała na Wybrzeżu, w Gdańsku czy Szczecinie? Było to i pozostało dziwne. Było to też wtedy i zostało tak do dzisiaj jedno zgrupowanie w Polsce tak liczne i o tak trwałym zorganizowaniu.

Źródeł tego wydarzenia trzeba szukać w kilku fenomenach. Pierwszym był wręcz wybuchowy rozwój żeglarstwa na Śląsku. W roku rozpoczęcia działań Koła, w 1967, w Katowickim OZŻ było już rejestrowanych 4300 żeglarzy, co dawało trzecie miejsce po Warszawie i Gdańsku, ale ilość 35 klubów wysuwała Katowice na drugie miejsce po Warszawie, wyprzedzając Gdańsk.

Drugim fenomenem, pochodnym z pierwszego, był zauważalny ciąg śląskich żeglarzy do morza. Co im było przewodnikiem stąd, skąd ani szumu fal nie słychać, ani statków gdzieś ciągnących poza horyzonty widzieć się nie dało? Było jednak coś, co i dla morza, i dla Śląska, i dla wszystkich ziem jest wspólne - GWIAZDY, których blask w bezchmurnym niebie, jakże rzadkim tu na Śląsku, wabił romantyczne dusze tam, za morskie horyzonty. Pudług blasku gwiazd ciągnęli więc do morza ci bardziej zdecydowani i wracali stamtąd z morskimi patentami. Ale żeby kapitanem zostać? Wydawało się to tak odległe, jak zdobycie własnych, śląskich jachtów.

I tu jawi się następny z fenomenów - BIBEK. Tak był zwany, już powszechnie znany w żeglarskiej diasporze, Bogumił Pierożek. Tuż po wojnie występował już jako kapitan, a przez swe kontakty z przedwojenną kadrą morską, możność miał ten stopień użytkować. Jego rejsy w latach pięćdziesiątych stały się na Śląsku znane. „A więc jeśli może on" – słuchając jego opowiadań rozmyślali inni – „no to może to morze nie jest tak daleko?". A Bibek opowiadał dalej i skupiał rosnącą grupę entuzjastów morza.

A tymczasem, hen ze świata napływały rewelacje. Chichester na oceanach, polski HERMES płynie przez Atlantyk, WITEŹ II i KISMET wracają z Islandii, Bolek Kowalski (n.b. szwagier Bibka) na ŚMIAŁYM okrąża Amerykę Południową - nagle morza świata jakoś tak się przybliżyły, że zdawałoby się tylko sięgnąć! Żeby tylko mieć ten patent kapitana!

Niemal do 1960 roku nie miał Bibek z kim pogadać jak kapitan z kapitanem.

Był co prawda R.Książyński, ale stale gdzieś w Szczecinie. W 1958 roku z AZS Gliwice dołączyli W.Siłka i S.Skoczeń, potem jeszcze Z.Hippe, i J.Syska, oraz W.Kowalenko, ale to nie była jeszcze znacząca grupa w porównaniu do Wybrzeża. Więc popychał Bibek sprawy morskie w klubach PTTK, bo tam powstawała właśnie dość zdecydowana kadra morska. Kiedy więc w 1963 roku dołączyli jeszcze P.Rudzki, M.Błachowicz, M.Miller, T.Rogowski i R.Makowski, a w 1964 dalszych kapitanów wydały kluby „Dal" i „Tramp" to już stało się możliwe i sensowne stworzyć Koło Kapitanów, co też podjął wówczas Katowicki Okręg PZŻ.

Jednak jeszcze dwa lata minęły na przymiarkach organizacyjnych. Aż dopiero w 1967 roku, niemal równocześnie z rozpoczęciem przez L.Teligę swego, dziejowego dla polskich żeglarzy, rejsu, Koło Kapitanów już na tyle się zorganizowało, w swej dwudziestoosobowej wówczas grupie, że datę zebrania - 20.4.67 - tradycja Koła przyjęła jako swój początek rzeczywisty.

No a potem potoczyło się przez lat trzydzieści, tak mniej - więcej, jak to w skrócie opisuje CHRONICLE.

Pierwsza pieczęć - znak Koła Kapitanów z 1967 r. Linoryt. Autor: S.Skoczeń.

CHRONICLE

THE BIBEK ERA - ARCHAIC PERIOD (65-66)

19.5.65. „Zarząd Okręgu PZŻ (w Katowicach) uchwałą z dnia 19.05.1965 powołał Koło Kapitanów. Zebranie Konstytucyjne Koła odbędzie się po sezonie żeglarskim 1965 r. Do tego czasu opracowany zostanie projekt regulaminu Koła" (Komunikat Nr 13/65 z 29.05.1965).

8.11.65. Lokal Zarządu OPZŻ, Zebranie organizacyjne. Przewodniczącym Koła obrano B.Pierożka, Sekretarzem - P.Rudzkiego. Dyskusja celów Koła i zasad regulaminowych, bez ustaleń. Obecni: 12 osób.

26.11.66. Mieszkanie M.Statecznej. Dyskusja projektu regulaminu. Omówienie sezonu 66, przepisów ubezpieczeniowych i budowy jachtu śląskiego. M.Miller i W.Kowalenko podejmują opracowanie regulaminu. B.Pierożek pokazał filmy z Norwegii i Anglii. Obecni: 10 osób.

THE BIBEK ERA - BASIC PERIOD (67-70)

20.4.67. Mieszkanie K.Grenczaka. Sekretarz - M.Grabski. Przyjęto regulamin Koła. Rozpatrzono sprawy zdarzeń morskich - M.Statecznej i T.Rogowskiego i zasady pływań na Adriatyku. Wyznaczono Komisję Egzaminacyjną na stopnie morskie. Ustalono listę członków założycieli koła oraz przyjęto zasady ceremoniału zebrań i przyjęć nowych członków wg propozycji K.Grenczaka. Obecni: 15 osób.

Przyjęte ustalenia uregulowały na stałe zasady i formy działania KK i jego nazwę: Koło Kapitanów „Śląsk".

25.11.67. Mieszkanie Z.Hippego. Dyskusja działań w sprawie wypadków M.Statecznej i T.Rogowskiego oraz zasad współpracy z KOZŻ. Wybrano Zarząd KK: B.Pierożek - Przewodniczący, M.Miller - Vice, K.Grenczak - Sekretarz. Omówiono rejsy sezonu wg ankiety. Przyjęto zasadę wyboru najlepszego rejsu sezonu. Wyróżnienia za rejsy: Z.Hippe, R.Makowski, B.Pierożek. Wybranych nagrodzono upominkami. Przyjęto nowego członka - E.Przybyłę wg rytuału.

(4.1.68.) Katowicki Okręgowy Związek Żeglarski uchwałą Zarządu zatwierdził jako „tymczasowy" Regulamin Koła Kapitanów „Śląsk".

16.3.68. Mieszkanie R.Makowskiego. Zebranie prowadził M.Miller. Ustalono zorganizowanie rejsu unifikacyjnego KK. Dyskutowano szereg tematów ale bez stwierdzeń stanowiących. Przyjęcie A. Banaszkiewicza odłożono - brak formalnego wyniku egzaminu. Obecni: 14 osób.

15.10.68. S/Y MARIUSZ ZARUSKI. Cele i tematy spotkania - dowodzenie dużymi jednostkami i silnikowe manewry na nich. W czasie 13-15.10 jacht przepłynął 107 Mm na trasie Jastarnia-Gdynia-Hel-Jastarnia. Omawiano również sprawy żeglarstwa morskiego na Śląsku i budowy jachtu śląskiego. Obecni: 13 kpt. i 5 kandydatów.

1.3.69. Mieszkanie B.Pierożka. Wyróżnienia za rejsy w sezonie 68 otrzymali: W.Siłka i A.Lipiński. Przyjęcie wg rytuału: A.Banaszkiewicz, A.Lipiński, S.Horecki. Obecni: 19 osób.

20.9.69. Mieszkanie R.Makowskiego. Nadzwyczajne zebranie w związku z pobytem na Śląsku L.Teligi, który wyraził chęć spotkania z KK. Dokonano przyjęcia L.Teligi jako Członka Honorowego. Prezes KOZŻ wręczył L.Telidze odznakę „Zasłużony dla Żeglarstwa Śląskiego", przyznaną mu w czasie, gdy przebywał na Fidżi. Spotkanie wypełniło omawianie jego rejsu. L.Teliga przekazał do KK, jako pamiątkę, skrzynkę po „Johny Walker" przywiezioną aż z Fidżi. Obecni: 12 osób.

30.5.70. Ośrodek Y.K. Dal, Dzierżno. Zamierzonego wyboru nowego Zarządu nie dokonano - zbyt mało obecnych. T.Kaszyca omówił techniczne aspekty samotnych rejsów. Przyjęto nowych członków: Z.Biernacik, A.Szlemiński. Obecni: 8 osób.

Basen Jachtowy w Gdyni, 1968.

THE VARIOUS ERA - KSIAZYNSKI PERIOD (71-72)

14.11.70. Mieszkanie H. i J.Staszewskich. Przyjęto sprawozdanie ustępującego Zarządu, przedstawione przez Sekretarza - K.Grenczaka. Wybrano nowy Zarząd: R.Książyński - Przewodniczący, R.Makowski - Vice, H.Staszewska - Sekretarz. Wyróżnienia za rejsy w sezonach 69-70 otrzymali: Z.Hippe (zagr.), M.Szczepański (kraj.), K.Grenczak (reg.).

13.11.71. Zjednoczenie Hutnictwa Żelaza i Stali, Katowice. Omówiono sezon 71. Wyróżnienia za rejsy otrzymali: kraj: 1) W.Siłka, 2) J.Syska; zagr. 1) Z.Hippe, 2) S.Horecki. Przyjęto projekt zorganizowania kursu radioperatorów dla kpt. i st.m. oraz informacje o przygotowaniach do budowy jachtu śląskiego. Przyjęto 1 nowego członka.

20-21.5.72. K.Ż. Kop. Gen.Zawadzki, Pogoria. Przyjęto 1 nowego członka.

THE VARIOUS ERA - MAKOVSKI PERIOD (73-77)

18.11.72. Zjedn., Katowice. Wybrano nowy Zarząd: R.Makowski - Przewodniczący, B.Zakrzewski - Vice, Z.Biernacik - Sekretarz. Ustalono, że wiosenne zebranie odbędzie się w Szczyrku - organizator M.Grabski. Omawiano: budowę jachtu śląskiego, basenu w Golęcinie, przyszłego sejmiku, nowego systemu stopni żegl. Przyjęto 2 nowych członków. Wyróżnienia za rejsy sezonu: zagr. 1) R.Makowski, 2) J.Mikulski, 3) R.Książyński; kraj. 1) M.Stateczna, 2) B.Zakrzewski, 3) J.Radomski.

14.04.73. D.W.Hydrobudowa, Szczyrk. P.Rudzki przeprowadził prelekcję o pierwszej pomocy, M.Miller poinformował o budowie jachtu śląskiego a B.Pierożek o sprawach w Z.G.

26.11.73. Zjedn., Katowice. A.Banaszkiewicz przedstawił nabytek KOZŻ jacht BARBÓRKA oraz budowę jachtu POWSTANIEC ŚLĄSKI. Dyskutowano sprawę sejmiku. Przyjęto 3 nowych członków zwyczajnych i H.Jaskułę w trybie honorowym. Wyróżnienia za rejsy: zagr. - H.Jaskuła; kraj - M.Stateczna; reg. - A.Szlemiński.

6.4.74. D.W.Hydrobudowa, Szczyrk. Program: 1) I pomoc cz.II - P.Rudzki, 2) żegluga oceaniczna - B.Pierożek, 3) nowy zarząd KOZŻ - E.Przybyła, 4) rejsy sezonu.

8.11.74. „Bipromet", Katowice. Wybór Zarządu: na wniosek B.Pierożka uchwalono przedłużenie kadencji obecnego Zarządu na następny okres. Ustalono funkcję „Mistrza Ceremonii" i powołano na nią K.Grenczaka. Przyjęto 2 nowych członków zwyczajnych i Członka Honorowego - S.Ciska, który zrelacjonował swoją wyprawę. Wyróżnienia za rejsy: zagr. - S.Cisek; kraj. - H.Jaskuła; reg. - P.Rudzki.

21.11.75. Zjedn. Katowice. Uczczono pamięć członka KK - J.Syski i innych żeglarzy, którzy zginęli w wypadkach morskich sezonu 75.

Omówiono wypadki a zwłaszcza BARBÓRKI. Przyjęto 4 nowych członków. Wyróżnienia za rejsy: zagr: 1) A.Lipiński, 2) A.Kania, 3) J.Radomski i T.Kaszyca; kraj: 1) W.Zawadziński, 2) S.Tytkowski, 3) E.Przybyła; reg.: 1) A.Szlemiński.

29.3.76. KOZŻ, Katowice. Narada w spr. Rozp. Min. Żegl. z 63 r. - Prowadzenie Dziennika Jachtowego i omówienia wypadku BARBÓRKI. Wpisano na listę KK 2 nowych członków.

26.2.77. „Bipromet", Katowice. Przełożono wybory Zarządu na następne zebranie. Rozdzielono zadania organ. i szkoleniowe. R.Makowski mówił o Operacji Żagiel 76. Funkcję Sekretarza przejął W.Nowak.

5.77. Zebranie nieudokumentowane. M.Stateczna omówiła nowe MPZZ.

THE VARIOUS ERA - KASZYCA PERIOD (78-80).

14.01.78. Klub NOT, Kop.Moszczenica. Przyjęto na Członka Honorowego R.Konkolskiego, który złożył wniosek o przyjęcie na proporczyku NIKE z OSTAR-78. Wybrano Zarząd: T.Kaszyca - Przew., A.Gąsiorek - Vice, S.Tytkowski - Sekretarz. Z udziałem R.Konkolskiego dyskutowano problemy żeglugi oceanicznej, oraz identyfikacji gwiazd.

22.4.78. Ośr. Szkol. Elektrowni Rybnik. Przewodniczący i Vice nieobecni. J.Sitnik omówił rejs ASTERIASA dookoła świata, R.Książyński rejs do USA i na Karaiby, a P.Rudzki - z Kuby do Gdyni. Ujęto na liście KK 5 nowych członków.

26.5.79. „Bipromet", Katowice. Zebranie bez oficjalnej części. R.Makowski mówił o rejsie Casablanca-Hawana. Zapisano 2 nowych członków.

(21.2.80) KOZŻ karze upomnieniem M.Millera i Z.Biernacika za rejsy „kubańskie" bez podpisu listy wyjścia przez PZŻ, oraz w spr. J.Mikulskiego występuje do Wr.OZŻ.

THE VARIOUS ERA - SZLEMINSKI PERIOD (81-82)

31.01.81. KOZŻ, Katowice. Wybrano Zarząd: A.Szlemiński - Przewodniczący, T.Rożniewski - Vice, S.Tytkowski - Sekretarz. Omówiono sprawę ukarań kapitanów przez KOZŻ. Przyjęto wniosek o skreślenie z listy KK M.Góreckiego, wpisanego na nią 22.4.78. Wniosek uzasadnili P.Rudzki i B.Pierożek (wykr. w żegl. jacht.). Przyjęto wniosek K.Grenczaka i R.Makowskiego o „uhonorowanie" H.Jaskuły. Wpisano na listę KK 1 nowego członka.

14.11.81 „Armada", Katowice. Wymieniono inf.organizacyjne, w tym o locjach. Wyróżniono rejsy sezonów 80-81: zagr. - J.Sitnik, kraj. - K.Grenczak. Przyjęto nowego członka wg rytuału - J.Żyła oraz z poprzednio zapisanych - J.Sitnik, M.Siarkiewicz, K.Danecki, T.Rożniewski, A.Rzychoń. H.Jaskuła opowiadał o rejsie dookoła świata i staraniach o następny w odwrotną stronę.

THE ROZNIEVSKI ERA - 1' PERIOD (83-84)

13.11.82. SYC, „Zęza", Gliwice. Przyjęto wg rytuału J.Mariańskiego na Członka Honorowego, oraz 7 członków zwyczajnych. Przyjęto wniosek K.Grenczaka o ustanowienie znaczka KK. Wybrano Zarząd: T.Rożniewski - Przewodniczący, S.Tytkowski - Vice, J.Sitnik - Sekretarz. J.Mikulski poinformował o konferencji nt. bezpieczeństwa w Trzebieży (X.82). J.Mariański pokazał dia o rejsie solo na Karaiby, a J.Żyła i A.Szlemiński o OŻ-82.

4-5.6.83. Ośr.Kop. „Powst.Śląskich", Chechło. Ujęto na liście KK 2 nowych członków. Przedstawiciel Warty z Koszalina zreferował warunki ubezpieczeń jachtów. Przeprowadzono regaty kapitanów solo na MAKACH: 1) E.Kotala, 2) J.Żyła, 3) J.Sitnik, 4) M.Łęgowski, 5) S.Podraza, 6) J.Mariański.

2-3.6.84. (j.w.) Chechło. Wręczono dyplomy za regaty. Ustalono wstrzymać się z przyjęciem S.Podrazy, zapisanym poprzednio. Przyjęto do KK M.Sobieskiego. Drugie regaty nie odbyły się.

THE ROZNIEVSKI ERA - 2' PERIOD (85-86)

3.11.84. SYC „Zęza", Gliwice. Wybrano Zarząd: T.Rożniewski - Przewodniczący, J.Sitnik - Vice, W.Kubiak - Sekretarz. Omawiano sprawy bezp. w żegludze: V-ce Prez. PZŻ B.Olszewski i K.Danecki (Konf. w Trzebieży). Wyróżniono rejsy z 83 i 84: zagr.: 1) J.Sitnik, 1) A.Kania; kraj.: 1) E.Kotala, 1) K.Grenczak.

1-2.6.85. (j.w.) Chechło. Przewodniczący przedstawił wykonany znaczek KK.

1.3.86. PTTK „Gwarek", Zabrze. Prelekcja Kom. E.Janczewskiego z WSM o przetrwaniu w wypadkach. Relacja W.Sędziwego o rejsie ASTERIASA wokół Islandii i Ian Mayen. Inform. o konferencji XII.85 nt. bezpieczeństwa w Gdańsku. Dokonano ćwiczebnego wyzwolenia tratwy ratunkowej. Przyjęto 5 nowych członków.

THE ROZNIEVSKI ERA - 3' NON-STOP PERIOD (86-96/97)

13.12.86 SYC „Zęza", Gliwice. Omawiano działania KK i KOZŻ popierajace następny rejs solo H.Jaskuły. Przyjęto 3 nowych członków. Uchwalono nie ograniczać kadencji członków Zarządu. Wybrano Zarząd: T.Rożniewski - Przew., G.Toroński - Vice, L.Paszenda - Sekretarz. Wyróżniono rejsy sezonu: zagr. - J.Sitnik, kraj. - L.Paszenda. B.Pierożek opowiadał o rejsie VAGABOND a A.Kania o rozpoczętym wokółziemskim rejsie NITRONA.

5.6.87. AKŻ „Armada", Katowice. Uczczono pamięć Kpt. M.Sędziwego. Dyskusja wypadku KAROLINKI wg relacji Tytkowskiego. Przyjęto 3 nowych członków. Projekcja filmów.

28.5.88. AKŻ „Armada", Katowice. A.Kania opowiadał o rejsie NITRONA

z Hawany do Sydney a M.Sobieski ASTERIASA z Sydney do Montewideo wokół Hornu z okrążeniem Hornu.

4.11.89. AKŻ „Armada", Katowice. Dyskutowano formalne i techniczne warunki żeglugi w polskiej strefie. Przedłużono kadencję Zarządu.

25.5.90. Ośr.Kop. „Powst. Śląskich", Chechło. Dyskutowano spr. stopni żeglarskich i pogarszania się warunków jachtingu w Polsce. Przyjęto wg rytuału 6 nowych członków.

29.5.92. KŻ „Garland", Dzierżno. Omawiano techniczne nowości podnoszące bezpieczeństwo żeglugi, ubezpieczenia i wiadomości z Sejmiku. Przyjęto 10 nowych członków. Uchwalono wydanie jubileuszowego folderu lub medalu KK. Do opracowania foldera powołano K.Grenczaka. Przedłużono kadencję Zarządu do następnego zebrania.

25.7.97. Zarząd KK na specjalnym posiedzeniu z udziałem K.Grenczaka:

1. Postanowił wydać folder na 30 lecie KK.wg projektu K.Grenczaka.
2. Ustalił chronologiczną listę 89 członków KK i nadał patentem każdemu z nich jeden z gwiazdozbiorów w kolejności międzynarodowej listy, jako jego *signum-inkorporacyjne*. Zasady określa szczegółowo uchwała.
3. Potwierdza nadania tytułu Członka Honorowego kapitanom - L.Teliga, S.Cisek, R.Konkolski, oraz intabuluje wniosek z 31.01.81 nadający ten tytuł kapitanowi - H.Jaskule.
4. Z okazji jubileuszu KK nadaje tytuł Członka Honorowego Kapitanom: - M.Miller (współzałożyciel KK, nestor żeglarstwa), - B.Pierożek (antenat KK i jego nieustający spiritus movens), działając w przekonaniu i rozeznaniu, że nadania te są niekwestionowalne w gronie członków KK.

Na zdjęciu: T.Rożniewski, przez 15 lat sternik Koła Kapitanów.

EPHEMERIDES

Zebrania Koła miały w sobie coś stałego, jak firmament gwiazd, ale były też zdarzenia zabłyskujące i ginące - efemerydy. Co niektóre z nich przypomnę tutaj, choć w zasadzie odnotowane są w CHRONICLE.

UNIFIKACYJNY REJS KAPITANÓW

Na ten pomysł wpadł Bibek. Pomysł bardzo spodobał się, ale na tym się skończyło. Jak wymyślił - niech załatwi! Załatwił. 15.10.68 na pokładzie S/Y M.ZARUSKI meldowali się kapitanowie „wielcy" i „mali" i j.st.m. z r.u. (to coś jak „o mało co kapitan") i kandydaci na kapitanów. Potem był solidny wieczór w mesie przez co z trudem oglądany następny dzień, a tu trzeba w morze.

Ach, co to był za rejs! 17 chłopa (+ 1 płeć) a tylko 5 bez patentów Kpt. Do roboty na ZARUSKIM! A koncepcji tyle - ilu kapitanów, wszystko po to, aby się „zunifikować". ZARUSKI zniósł to nieźle, bo nic nie miał do stracenia: zaraz potem szedł na stocznię do kapitalnego remontu.

Po trzech posiedzeniach w mesie udało się przećwiczyć i zunifikować okrzyk – „Za Neptuna!" Reszty nie pamiętam.

Na zdjęciach. Lewe - S.Skoczeń i S.Cisek hisują (pozę do zdjęcia).
Prawe - w epicentrum Bibek, od lewej: K.Grenczak, W.Chlebowski (j.st.m.), P.Rudzki, A.Szlemiński, T.Kaszyca, J.Syska, M.Miller, M.Szczepański, H.Staszewska, M.Grabski.

MITING Z TELIGĄ

Ledwo na początku maja 1969 roku na Wybrzeżu pocieszono się Teligą po jego powrocie z solo dookoła świata a już we wrześniu OPTY ruszył z morza lądem do Katowic! Sprawił to ówczesny naczelny „Trybuny Robotniczej" Maciej Szczepański, członek Koła Kapitanów. W czasie dorocznego święta „Trybuny" dziesiątki tysięcy Ślązaków oglądało OPTY w Parku Chorzowskim (PKiW) i słuchało na żywo Leonida stojącego na pokładzie jachtu. Z tej okazji tam w Chorzowie, potem w innych miastach, oglądano wystawę zdjęć S.Skoczenia i K.Grenczaka - „Śląskie żagle na morzu". Leonid był oczywiście gościem Koła a 20 września przyjął w Kole tytuł Członka Honorowego. Wystąpił z prelekcjami w Gliwicach i innych miastach. Zostawił w naszej pamięci obraz uroczego i skromnego człowieka a Wielkiego Kapitana.

Obok Leonida z lewej R.Książyński i W.Siłka, z prawej Z.Skotnicki (Prezes KOZŻ) i M.Miller, u góry M.Grabski, M.Stateczna, W.Makowska i R.Makowski, u dołu S.Skoczeń i K.Grenczak.

SPOTKANIA DYSKUSYJNE

Niektóre zebrania Koła zostały zdominowane relacjami autorów większych rejsów i ich analizą. Autorzy dawali przy tym informacje, których w otwartych spotkaniach by nie ujawnili wiedząc, że w tym gronie oceniane są one życzliwie. Wymienię tu tylko niektórych autorów tych opowiadań: H.Jaskuła (1973), S.Cisek (1974), R.Konkolski (1978), W.Sędziwy (1986), A.Kania (1987), M.Sobieski (1988), J.Mariański (1988).

ANALIZY ZDARZEŃ I SZKOLENIA

Zdarzały się sprawy trudne a nawet bolesne, które czasem zajmowały Koło w kilku sesjach. Były zdarzenia formalne, wynikające z restrykcyjnych wówczas przepisów, mające skutki dyscyplinarne, w których Koło podejmowało działania wspierające swoich członków. Były też zdarzenia morskie, że wspomnę tu tylko ugrzęźnięcie S/Y BOLKO w 1966 r. w porciku Mrzeżyno, wejście w brzeg Afryki KAROLINKI w 1986 r. i tragiczne wysztrandowanie BARBÓRKI 8.10.1975 koło Kuźnicy. Zginął przy tym członek Koła J.Syska.

Postęp w technice żeglugi, rosnące wymagania bezpieczeństwa, wzrost znaczenia ubezpieczeń, narzucały konieczność doszkalania przez wykłady kolegów wyspecjalizowanych, udział w naradach i szkoleniach prowadzonych przez formalne organy a także przez zapraszanie specjalistów zawodowych.

W Rejsie Kapitanów w 1968 r., w Gdyni, Bibek i M.Szczepański pozyskali z Mar. Woj. tratwę do ćwiczebnego wyzwolenia. Obok naszych zbiegł się tłumek. W napięciu niedowierzania ... tratwa otworzyła się! Wniosek szkoleniowy brzmiał: „Tratwa CZASEM się otwiera!" - co Bibek sprawdził własną osobą.

CHRONOLOGICAL MEMBERS LIST OF THE

	THE FOUNDERS GROUP	*	*	
	20.04.67			
1.	Bogumił Pierożek	*Andromeda*	H.HP. HK.ZP. ZS.	
2.	Mieczysław Błachowicz	*Antlia*		
3.	Marek Grabski	*Apus*	ZP. ZS.	
4.	Kazimierz Grenczak	*Aquarius*	HK. ZP. ZS	
5.	Zdzisław Hippe	*Aquila*		
6.	Tadeusz Kaszyca	*Ara*	ZS.	
7.	Witold Kowalenko	*Aries*	HK. ZP. ZS.	
8.	Ryszard Książyński	*Auriga*	HK. ZP.	
9.	Romuald Makowski	*Bootes*	ZP. ZS.	
10.	Jerzy Mikulski	*Caelum*		
11.	Mieczysław Miller	*Camelopardalis*	H.HP.HK.ZP.ZS	✝ 1993
12.	Tadeusz Rogowski	*Cancer*	ZP. ZS.	✝ 1997
13.	Piotr Rudzki	*Canes Venatici*	ZP.	
14.	Wojciech Siłka	*Canis Maior*	ZP. ZS.	
15.	Stanisław Skoczeń	*Canis Minor*	ZP.	
16.	Halina Staszewska	*Capricornus*	ZS.	✝ 1988
17.	Jerzy Staszewski	*Carina*		✝ 1988
18.	Maria Stateczna	*Cassiopea*	HK. ZP. ZS.	
19.	Józef Syska	*Centaurus*	ZP. ZS.	✝ 1975
20.	Maciej Szczepański	*Cepheus*	ZS.	
	25.11.67			
21.	Eugeniusz Przybyła	*Cetus*	HK. ZP. ZS.	
	1.3.69.			
22.	Andrzej Banaszkiewicz	*Chamaeleon*	ZP. ZS.	
23.	Stanisław Horecki	*Circinus*	ZS.	✝ 1995
24.	Aleksander Lipiński	*Columba*	ZP.ZS.	
	20.9.69.			
25.	Leonid Teliga	*Coma Berenices*	H.HP..ZP.ZS.	✝ 1970
	30.05.70			
26.	Zygmunt Biernacik	*Corona Australis*	ZS.	
27..	Andrzej Szlemiński	*Corona Borealis*	ZP.	
	13.11.71.			
28.	Juliusz Pol	*Corvus*		
	20.5.72.			
29.	Bolesław Zakrzewski	*Crater*	HK.ZP.ZS.	
	18.11.72.			
30.	Andrzej Inglot	*Crux*		
31.	Jerzy Radomski	*Cygnus*		

MASTERS GROUP „SILESIA" 1967 - 1997

	26.11.73.	*	*	
32.	Andrzej Gałażewski	*Delphinus*	ZP.ZS.	
33.	Henryk Jaskuła	*Dorado*	H. ZP.	
34.	Andrzej Kania	*Draco*	ZP.ZS.	
35.	Edgar Lisoń	*Equuleus*		
	5.11.74.			
36.	Stanisław Cisek	*Eridanus*	H. ZP.	
37.	Andrzej Gąsiorek	*Fornax*	ZS.	
38	Zdzisław Krajewski	*Gemini*		
	21.11.75.			
39.	Mirosław Rudecki	*Grus*		
40.	Ludosław Rusek	*Hercules*	HK. ZP.	✝ 1991
41.	Stanisław Tytkowski	*Horologium*	ZS.	
42.	Wiktor Zawadziński	*Hydra*	ZP. ZS.	
	29.3.76.			
43.	Wirginiusz Nowak	*Hydrus*	ZP. ZS.	
44.	Marek Wicher	*Indus*		
	14.1.78.			
45.	Richard Konkolski	*Lacerta*	H.	
	22.4.78.			
46.	Zbigniew Ordysiński	*Leo*	ZS.	
47.	Andrzej Rzychoń	*Leo Minor*	ZP. ZS.	
48.	Mieczysław Siarkiewicz	*Lepus*	ZP. ZS.	
49.	Janusz Sitnik	*Libra*	ZP. ZS.	
	26.5.79.			
50.	Jan Łęgowski	*Lupus*		
51.	Tadeusz Rożniewski	*Lynx*	ZP. ZS.	
	31.1.81			
52.	Krzysztof Danecki	*Lyra*		
	14.11.81.			
53.	Józef Żyła	*Mensa*	ZP.	
	13.11.82.			
54.	Jan Chłap	*Microscopium*	ZP. ZS.	
55.	Włodzimierz Kubiak	*Monoceros*		
56.	Janusz Makiełło	*Musca*		
57.	Janusz Mariański	*Norma*	HK.	✝ 1989
58.	Marian Mrozek	*Octans*	ZP.	
59.	Zbigniew Sowiński	*Ophiuchus*	ZP. ZS.	✝ 1995
60.	Grzegorz Toroński	*Orion*	ZS.	
61.	Roman Winkler	*Pawo*	ZP.	

CHRONOLOGICAL LIST - CONTINUATION

	4.6.83.	*	*	
62.	Eugeniusz Kotala	*Pegasus*	ZP. ZS.	
	2.6.84.			
63.	Marek Sobieski	*Perseus*	ZP.	
	1.3.86.			
64.	Michał Droszcz	*Phoenix*		
65.	Wojciech Jurkowski	*Pictor*		
66.	Stanisław Richter	*Pisces*	ZS.	
67.	Witold Sędziwy	*Piscis Austrinus*		✝ 1987
68.	Andrzej Szczygielski	*Puppis*	ZP. ZS.	
	13.12.86.			
69.	Andrzej Barbarowicz	*Pyxis*	ZP. ZS.	
70.	Bogdan Marciniak	*Reticulum*		
71.	Lucjan Paszenda	*Sagitta*	ZS	
	5.6.87.			
72.	Alois Brzeźny	*Sagittarius*		
73.	Otton Nieciecki	*Scorpius*		
74.	Wacław Traczewski	*Sculptor*		
	25.5.90.			
75.	Adam Czechowski	*Scutum*		
76.	Zbigniew Gruszczyński	*Serpens Caput*	ZS.	
77.	Zygmunt Mitka	*Serpens Canda*		
78.	Janina Walczyńska	*Sextans*		
79.	Jerzy Wilk	*Taurus*		
80.	Zdzisław Winnicki	*Telescopium*		
	29.5.92.			
81.	Henryk Augustyniak	*Triangulum*		
82.	Anna Biernat	*Triangulum Australe*		
83.	Edward Gut	*Tucana*		
84.	Wojciech Ozgowicz	*Ursa Maior*	ZP. ZS.	
85.	Zbigniew Rosikoń	*Ursa Minor*	ZS.	
86.	Urszula Rozlach	*Vela*		
87.	Piotr Wilchelm	*Virgo*		
88.	Jerzy Wiśniewski	*Volans*		
89.	Andrzej Witkowski	*Vulpecula*		
90.	Krystyna Zięba	*Andromeda"*		

* H.- Członek Honorowy KK, HP.- Członek Honorowy PZŻ, HK.- Członek Honorowy KOZŻ, ZP. - Zasłużony dla Żeglarstwa Polskiego, ZS. - Zasłużony dla Żeglarstwa Śląskiego.
Andromeda (itd.) - signum inkorporacyjne KK

HONORARY MEMBERS

Bogumił Pierożek
Signum Andromeda. Nr Chron.-1.
Antenat - założyciel Koła Kapitanów i jego *spiritus movens* w całym trzydziestoleciu. Jego wczesne wyprawy morskie, w przełomie lat pięćdziesiątych i sześćdziesiątych, stały się wyzwaniem dla żeglarzy śląskich, wskazującym drogę na morze i za horyzonty. Kawaler licznych honorów i odznaczeń. Założyciel i członek zarządu Sail Training Association Poland.

Mieczysław Miller
Signum Camelopardalis. Nr Chron.-11.
Nestor żeglarstwa polskiego i śląskiego. Ostatni rejs w 90. roku życia. Współzałożyciel Koła Kapitanów i wierny uczestnik jego działalności. Kawaler licznych honorów i odznaczeń, w tym Dużej Złotej ŻOT z Trzema Szmaragdami, jedynej nadanej w Polsce do roku 1982.

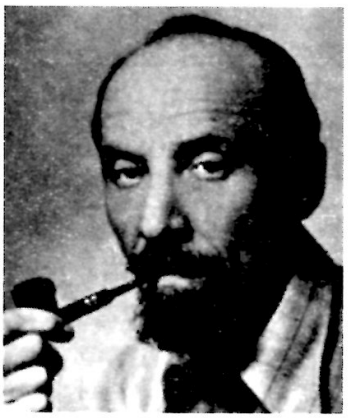
Leonid Teliga
Signum Coma Berenices. Nr Chron.-25.
Jego relacje z rejsu dookoła świata w katowickiej „Trybunie Robotniczej", w latach początku Koła Kapitanów, rozbudziły zainteresowanie żeglarstwem w społeczeństwie śląskim. Jego udział w działalności KK, po powrocie z rejsu, stał się dla koła bezcenną nobilitacją. Członek Slocum Society, USA.

HONORARY MEMBERS

Henryk Jaskuła
Signum Dorado. Nr Chron.-33.
Jego przystąpienie do Koła Kapitanów, po rejsie EUROSEM z obejściem Hornu, wniosło powiew wichru z najtrudniejszych tras żeglarskich świata i rozbudziło ambicje dokonań w skali oceanicznej. Członek Brotherhood of Cap Hornes.

Stanisław Cisek
Signum Eridianus. Nr Chron.-36.
Poznawał żeglarstwo w dojrzałym wieku w gliwickich klubach „Dal" i AZS nie zdradzając szczególnych predyspozycji. Jego rejs ze Świnoujścia do Ekwadoru, na mini-jachciku teoretycznie nieprzydatnym do żeglugi oceanicznej, z przejściem solo Atlantyku, złamał panujące stereotypy ocen żeglarzy i jachtów, wzbudzając uznanie Koła Kapitanów.

Richard Konkolski
Signum Lacerta. Nr Chron.-45.
Czech, ze Śląska Cieszyńskiego, wszystkie etapy żeglarstwa przeszedł w Polsce, wzbudzając postępami i urokiem towarzyskim przyjaźń stykających się z nim kapitanów. Po startach w OSTAR i rejsie solo dookoła świata zaszczycił Koło Kapitanów deklaracją przystąpienia, przyjętą z należytym uhonorowaniem. Członek światowego stowarzyszenia „Great Singlehanders".

SOME OF THE CRUISES AND ACHIEVEMENTS

OŻ - Operacja Żagiel (od 1972 Cutty Sark Tall Ships Races), RR - Rejs Roku, N - Nagroda, W - Wyróżnienie, m. - miejsce, kl. - klasa, og.gen. - klasyfikacja ogólna, generalna

1. B.Pierożek, 56, ORION. Gdynia-Lulea-Gdynia. Pierwszy pod Koło Polarne.
2. (W.Jacewicz), 57, ZEW MORZA. I Rejs Morski Żeglarzy Śląskich (Dania, Szw.)
3. B.Pierożek, 59, WITEŹ. Dookoła Anglii. Najdłuższy rejs sezonu.
4. W.Siłka, 60, WITEŹ. Gdynia-reda Kemi-Gdynia.
5. L.Teliga, 67-69, OPTY. Pierwszy polski rejs samotniczy dookoła świata.
6. H.Jaskuła, 71, KARAWELA. II m. w regatach Rijas Bajos. RR-71.W.
7. S.Cisek, 72-74, NARCYZ. Świnoujście-Ekwador. Solo Atlantyk. RR-74.W.
8. R.Konkolski, 72, NIKE. 41 m. w OSTAR-72.
9. R.Konkolski, 72-75, NIKE. Solo dookoła świata.RR-75. I N.
10. H.Jaskuła, 73, EUROS. Non-stop Buenos Aires-Hel. RR-73. II N.
11. R.Makowski, 76, KAROLINKA. Casablanca-Las Palmas.
12. S.Horecki, 76, BIES. Warna-dookoła Europy-Kołobrzeg.
13. R.Konkolski, 76, NIKE. OSTAR-76. 33 m. kl.Jester, 2 m.og.handic.
14. A.Lipiński, 76-77, ASTERIAS. Dookoła świata. RR-77. II N.
15. M.Miller, 76-77, GWAREK. Gdynia-Karaiby-Hawana.
16. T.Rogowski, 76-77, CARBONIA. Szczecin-Karaiby-Hawana.
17. R.Książyński, 76-77, L.TELIGA. Szczecin-Missisipi-Szczecin. RR-77. W.
18. P.Rudzki, 77, GWAREK. Hawana-Karaiby-Gdynia. RR-77. W.
19. B.Pierożek, 77, CARBONIA. Hawana-Karaiby-Świnoujście. RR-77.W.
20. R.Książyński, L.TELIGA; M.Miller, BARBÓRKA; P.Rudzki, CARBONIA;
    78. Śląska eskadra trawersuje Szwecję Kanałem Göta.
21. R.Makowski, 78-79, KAROLINKA. Las Palmas-Karaiby-Hawana.
22. H.Jaskuła, 79-80, DAR PRZEMYŚLA. Solo non-stop dookoła świata.
23. R.Konkolski, 80, NIKE II.OSTAR-80.9 m. na mecie, 4 m. kl. „Gipsy Moth".
24. R.Konkolski, 80, NIKE II. Parmelia Race. Capetown-Perth (Australia).
25. H.Jaskuła, 80-81, DAR PRZEMYŚLA. Gdynia-Argentyna-Gdynia.
26. J.Mariański, 80-82, BAGATELA. Solo - Karaiby.
27. R.Konkolski, 82-83, DECLAR. OF INDEP. Solo dook. świata - „BOC Chalange".
28. A.Szlemiński, SMUGA CIENIA, 84. Akcja ratown. W DŻ. RR-84. W.
29. T.Kaszyca, 84, KAROLINKA. S.Malo-Gaspe (Kanada). OŻ-84.
30. R.Makowski, 84, KAROLINKA. Gaspe-W.Jeź.Kan.-Coburg. OŻ-84.
31. K.Grenczak, 85 (X-XII), KAROLINKA. Neapol-Cartagena.
32. J.Radomski, 85, CZARNY DIAMENT. Dookoła świata. Nagr.Specj.PZŻ.

33. W.Sędziwy, 85, ASTERIAS. Opłynięcie Islandii i I.Mayen z E na W. RR-85.II N. Nagr. Bractwa Caphornowców-85. Pierwsze nadanie.
34 A.Kania, 87, NITRON. Hawana-Australia. RR-87, W.
35. B.Marciniak, 87, ASTERIAS. Szczecin-Australia. RR-87. I N.
36. A.Czechowski, GWAREK; S.Richter OSKARD; T.Rożniewski SILESIA. 87, Kemi. (Rejs eskadry śląskiej).
37. M.Sobieski, 88, ASTERIAS. Sydney-Horn-Montewideo. RR-88.II N.
38. G.Toroński, 88, ASTERIAS. Montewideo-Kadyks.
39. J.Mariański, 88, NITRON. Sydney-Świnoujście. RR-88.III N.
40. B.Pierożek, 92, NITRON. Operacja Columbus. RR-92.W.
41. M.Miller, 92, BARLOVENTO II. Dania-Szwecja. RR-92. Nagr.spec.„Żagli".
42. M.Mrozek, 92, GWAREK. OŻ-92.III m. w kl.
43. T.Rożniewski, 92, OSKARD. OŻ-92. II m.w kl. (Karlskrona-Turku), IV m. w kl. i IV m. gen., (Tallinn-Gdynia).
44. B.Pierożek, 94, NITRON. Islandia-Ian Mayen-Tromsϕ. RR-94 II N.
45. M.Siarkiewicz, 94, BARLOVENTO II. Wokół Ian Mayen, Islandii z przejściem Pentlant Firth, RR-94 II N.
46. T.Rożniewski, 94, OSKARD. OŻ-94. I m. w kl. i II. gen. (Waymouth-La Coruňa).
47. T.Rożniewski, 96, OSKARD. OŻ-96. I m. w kl.IV m.gen. (Genua-Palma).
48. M.Siarkiewicz, 96, BARLOVENTO II. Wokół Szpicberg. Zach. RR-96.I N.

KK z wizytą u H.Jaskóły. Drugi z lewej - Z.Gruszczyński, z prawej - K.Grenczak

THE CLANDESTINE CELEBRATIONS

Zebrania Koła Kapitanów w części roboczej są dla postronnej osoby raczej nieatrakcyjne. Natomiast te poświęcone rytualnym celebracjom są niedostępne dla postronnych. Jedynym wyjątkiem, dopuszczonym tradycją, jest żona Kwatermistrza, zabezpieczającego lokalowe (i gospodarcze!) warunki zebrania.

Zauważy ona, że zebrane towarzystwo jest raczej starsze. Co niektóre twarze przysłonięte brodą. Kilka żeglarskich „mundurowych" marynarek . W klapach znaczki, różne. Ledwo dwie, czy trzy kobiety. Gwar ogólny, ożywiony w grupach. Kilku jakby młodszych, utrzymujących skromny dystans do starszych.

Naraz rozlega się dzwon, kilka uderzeń, gwar przycicha. Za stołem pojawia się Wielki Nawigator. Obok niego Strażnik Pieczęci i Strażnik Insygniów. Wielki Nawigator zakłada na szyję łańcuch z szekli z kotwiczką. Światło gaśnie, ale tuż nad głowami siedzących jaśnieje krąg rozblasku latarni okrętowej. W jego snopie Wielki Nawigator otwiera jakąś księgę. Jest już cicho.

– Dzisiaj będzie ze „Zwierciadła"...

Czyta z powagą epizod opowiadany przez Conrada. Statek wszedł na mieliznę, załoga stara się go ściągnąć. Kapitan nie ogolony, nie je obiadu. Zawsze się golił, w najtrudniejszych sytuacjach. „Widocznie tak musi być gdy statek na mieliźnie" - myśli oficer i pociesza kapitana:

– Ściągniemy go przed północą, panie kapitanie.

Kapitan uśmiechnął się słabo, nie podnosząc oczu i mruknął, jakby do siebie:

– Tak, tak; kapitan wpędza statek na mieliznę a MY go ściągamy.

Sentencją o niezbywalnej odpowiedzialności kapitana za statek kończy Wielki Nawigator rytualne wprowadzenie do zebrania. Bije dzwon, zaświeca się światło. Wielki Nawigator zdejmuje ciążący mu łańcuch i rozpoczyna zebranie...

Formalne sprawy wyczerpują się. Prowadzący zebranie ogłasza przyjęcie nowych członków. Ci nowi, opuszczają salę. Wraz z nimi wychodzi Kapitan Pilot, który podjął się wprowadzić nowych.

Pojawia się Mistrz Ceremonii, zwany też Szamanem Morskim. W czarnej pelerynie, trójgraniastym kapeluszu, ze szpadą. Na piersiach błyszczy duży medalion, czy talizman. Na oku jakby brylantowa brosza. Mistrz rozkłada rytualne akcesoria: tajemniczą czarną kulę, widać ciężką, ogromny dwublok okrętowy, kotwicę dość solidną, jakieś naczynia. Na podłodze kładzie drewniane saboty z przytartymi wiekiem malowidłami. Dejmani do sabotów coś wsypują. Mistrz tymczasem preparuje mikstury, jedną z nich w dziwnej karafce o bardzo spłaszczonej kolbie. Wielki Nawigator nakłada łańcuch. Mistrz daje znak. Bije dzwon.

– Wprowadzić!

Do sali wsuwa się, kierowana przez Pilota ciasno stłoczona grupa, czterech czy pięciu, obwiązana sznurem i łańcuchem tak, że posuwają się z trudem. Oczy przysłonięte przepaskami a jeden w jakby trupiej półmasce.

Na prośbę Pilota Mistrz zapytuje zebranych czy zgadzają się na zbiorową inkorporację, przez poddanie próbom tylko jednego z nich. Sprzeciwów nie ma. Mistrz zbliża się do tego w masce, kładzie mu dłoń na ramieniu i zwraca się do zebranych:

– Oto jest przed Wami ten, który przyjął na siebie wprowadzenie do Koła tej całej wachty. Wszyscy dopełnili warunków przystąpienia do Koła Szyprów. Jeśli nie ma sprzeciwów – Mistrz odczekał chwilę, ale nikt nie zgłosił się – poddamy nowych próbie.

– Czy chcesz poddać się próbom, w których wykażesz, że znasz prawa morza?

Zapytany przez Mistrza odpowiedział widać dobrze za podszeptem Pilota, bo rozpoczyna się ceremonia.

– Zdejmij buty lądowe i wstąp w podane ci trepy, których używają w morzu dzielni Nederlandczycy. Stojąc w nich zapamiętasz, że szyper musi pełnić swoje obowiązki nie dbając o wygody.

Nowy z pomocą Pilota próbuje wejść w podsuwane mu saboty, zmieniając nogi, wreszcie rezygnuje i w pozycji wykrzywionej przyjmuje dopust.

– Będziesz nawigować nawet wtedy, gdy nic nie widzisz. Wykaż, że potrafisz, zbliż się.

Nowy z całą grupą, wielonożnym truptem robi parę kroczków, kulejąco.

– Co jest Pierwszym Prawem Morza? – słyszy pytanie nowy i za podszeptem

stojącego przy nim Pilota odpowiada:
– Obowiązkowość!
– Dajcie mu odczuć jej więź, aby zapamiętał to na zawsze! – zarządza Mistrz, a Pilot zakłada nowemu kajdany.
– Co jest Drugim Prawem Morza?
– Bezpieczeństwo Żeglugi! – teraz nowego na bok wykrzywia kotwica.
– Co jest Trzecim Prawem Morza?
– Solidarność! – pod ciężarem bloku z drugiej strony nowy prostuje się.

Teraz Mistrz przystępuje, do badania, czy nowy dostatecznie poznał smak morza. Wychyla on kolejno podawane mu mikstury. Ta z karafki wylewa się dopiero, gdy jest do góry dnem, całą zawartością naraz. Widać zaprawiony jest nowy w morzu, bo choć wzdryga się, spod maski padają odpowiedzi uznawane przez Mistrza za prawidłowe:
– Nektar Morza!! Eliksir Neptuna!!!

Naraz zaskoczenie. Po kolejnej próbie nowy z dumą ogłasza:
– Nie znam tego smaku!

Mistrz jednak chwali tę odpowiedź:
– Żeglarz tego smaku znać nie musi, a może nawet nie powinien. To jest woda!

Wydaje się, że gdyby nie Pilot, to nowy po poprzednich próbach nie miałby już szansy rozpoznania jakiegokolwiek smaku. Mistrz daje znak, że próby są zakończone.
– Wszystkich biorę na świadków i oświadczam, że ten stojący przed wami żeglarz i ci wszyscy, których on holuje, poznali prawa morza i mogą być przyjęci do Koła Szyprów. Zostali oświeceni.

Pilot zdejmuje nowym zasłonę z oczu, rozplątuje ich więzy i uwalnia nowego z rytualnych akcesoriów. Z widoczną ulgą nowy zsuwa z nóg saboty.

Teraz Mistrz, ze szpadą w ręce, przywołuje w czarnej kuli - sercu żyrokompasu - Ducha Morza, który ma rozpoznać, szczerość przyrzeczenia nowych.

Na str. 23 przyjęcie do KK E.Przybyły. Obok: A.Lipińskiego i A.Banaszkiewicza. Na str. 26 - S.Ciska.

a niegodnych porazić Ogniami Św. Elma. Nowi kładą jedną rękę na kuli a drugą na biblii - książce Conrada.

Mistrz wygłasza formułę przyrzeczenia i na koniec pyta:

– Czy przyrzekasz?

– Przyrzekam! – pada kilkugłosowa odpowiedź.

Duch Morza z kuli nikogo nie poraża, widać przyrzeczenie było szczere.

– Na znak przyjęcia do Koła Szyprów – tu Mistrz pasuje szpadą nowych – niech każdy z obecnych położy dłoń na nowych kapitanach w Kole.

Następuje poruszenie. Każdy z obecnych z jakimś namaszczeniem kładzie dłoń na ramieniu każdego z nowych a oni, wydają się wzruszeni.

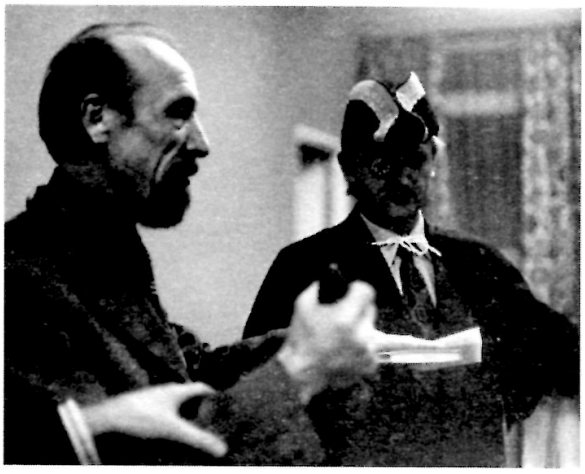
– Żeglarzu! – do wszystkich przyjętych zwraca się Mistrz. – Zostałeś przyjęty do Koła Szyprów. Na znak łączności wepnij swą sygnowaną szaklę do łańcucha Wielkiego Nawigatora. Od tej chwili jesteś dla nas Szyprem. Od tej chwili będziesz nawigować bez pomocy Pilota. Niech twoim memento będą słowa Kolumba – „Y no dormir todo el tiempo que navego."

W poruszeniu ledwo słychać ostatnie słowa Mistrza zwrócone do nowych:

– Uwalniam was z funkcji załogi na statku, ale dopóki nie przyjdą następni nowi będziecie pełnić funkcje ochmistrzów, czym już powinniście się zająć.

Pojawia się Kwatermistrz i jego żona, zajęta dotąd obserwacją ceremonii. Wraz z nowymi, „ochmistrzami" spieszą urządzić warunki do dalszej części zebrania. Ktoś sobie przypomniał by zakończyć dzwonem część celebracyjną, co brzmi jak zaproszenie do stołu w mesie.

Jeszcze będą długie, w noc idące, opowiadania o rejsach sezonu. Niektóre będą przez zebranych wyróżnione, niekoniecznie te najbardziej ważne, ale raczej te, które zostaną tak opowiedziane, że zaintrygują słuchaczy. Nie jest tutaj ważne, który rejs był „ważny", bowiem każdy z nich jest niepowtarzalny. Ważne jest tu przy wyborze rejsu, jak i w całym żeglowaniu, aby przeżyć coś, co nie ma nazwy, a co daje Duch Morza jego poddanym – KAPITANOM.

FORMAL RULES

Formalne zasady działania Koła Kapitanów ustala Regulamin uchwalony przez członków założycieli w dniu 20.04.67 i zatwierdzony przez KOZŻ w dniu 4.01.68.

W ciągu 30 lat działania nie zdarzył się ani jeden przypadek sporu, nie było więc w praktyce potrzeby formalnego wykorzystania Regulaminu. O życiu Koła decydowały obyczaje ukształtowane przez tradycję. Przepisem Regulaminu stosowanym w praktyce był skład Zarządu: Przewodniczący, Wiceprzewodniczący i Sekretarz. Stosowane były też funkcje wynikające z rytuału zebrań. Stosowano też przepis o dwuletniej kadencji Zarządu i tylko dwukrotnej kadencji Przewodniczącego. W praktyce jednak, doraźnymi uchwałami zebrań członków kadencję przedłużano a 13.12.1986 ustalono nie ograniczać kadencji Przewodniczącego do tylko dwukrotnej.

A oto wybrane ważniejsze ustalenia Regulaminu w omówieniu.

1. Koło Kapitanów „Śląsk" jest społecznym organem Katowickiego Okręgowego Związku Żeglarskiego, pełniąc dla niego specjalistyczną funkcję doradczą. Przewodniczący Koła może brać udział w zebraniach KOZŻ w sprawach Koła. Koło korzysta z funduszy KOZŻ. W praktyce główne koszty Koła (zebrań) pokrywali uczestnicy.
2. Celem Koła jest organizowanie spotkań dla wymiany doświadczeń i podnoszenia kwalifikacji, rozpatrywanie spraw wniesionych przez członków lub organy PZŻ oraz wspieranie działalności w dziedzinie żeglarstwa.
3. Władzami Koła są - Zebranie Członków i Zarząd wybierany przez Zebranie. Uchwały podejmuje się zwykłą większością głosów. Decyzja o przyjęciu nowego członka musi być jednomyślna. Sprzeciw musi być uzasadniony. Uchwały są ważne niezależnie od ilości obecnych a w przypadku przyjęcia nowych członków są ważne jeżeli było to zapowiedziane.
4. Zebrania zwyczajne powinny odbywać się dwa razy w roku - na wiosnę i po sezonie. Zebrania zwołuje Przewodniczący, ustalając miejsce, termin i program. Zebranie nadzwyczajne zwołuje Przewodniczący według uznania lub na żądanie 3 członków.
5. Członkami Koła mogą być kapitanowie, członkowie klubów należących do KOZŻ. Dopuszczone jest przyjęcie kapitanów z innych klubów, jeżeli ich działania wiążą się z Kołem lub na ich terenie nie ma podobnej organizacji. Przynależność do Koła nie przerywa przeniesienie się na inny teren.

BY THE LIGHT OF STARS

Kiedy wypełni się czas wszystkie arki, łodzie i okręty dobiją do Wyspy-Eden a ona przemieni się w jedną wspólną jasność.

Wokół pozostanie woda - morze, jak było na początku. Jego fale z czasem będą się wygładzać a w powierzchni coraz liczniej będzie się odbijać migotliwy blask niezliczonych gwiazd, z których każda była kiedyś czyimś znakiem – – przewodnikiem.

A kiedy woda wygładzi się jak lustro nie będzie już wiadomo gdzie są gwiazdy a gdzie ich odblaski ziemskie. Wszystko będzie jedno. For ever...

LIST OF CONSTELATIONS

Andromeda	Andromeda	+40°	*Leo*	Lew	+15
Antlia	Pompa	-35	*Leo Minor*	Lew Mały	+35
Apus	Ptak Rajski	-75	*Lepus*	Zając	-0
Aquarius	Wodnik	-15	*Libra*	Waga	-15
Aquila	Orzeł	+ 5	*Lupus*	Wilk	-45
Ara	Ołtarz	-55	*Lynx*	Ryś	-45
Aries	Baran	+20	*Lyra*	Lutnia	+40
Auriga	Woźnica	+40	*Mensa*	Góra Stołowa	-80
Bootes	Wolarz	+30	*Microscopium*	Mikroskop	-35
Caelum	Rylec	-40	*Monoceros*	Jednorożec	- 5
Camelopardalis	Żyrafa	+70	*Musca*	Mucha	-70
Cancer	Rak	+20	*Norma*	Węgielnica	-5-
Canes Venatici	Psy gończe	+40	*Octans*	Oktant	-85
Canis Maior	Pies Wielki	-20	*Ophiuchus*	Wężownik	0
Canis Minor	Pies Mały	+ 5	*Orion*	Orion	+ 5
Capricornus	Koziorożec	-20	*Pavo*	Paw	-65
Carina	Kil	-60	*Pegasus*	Pegaz	+20
Cassiopeia	Kasjopea	+50	*Perseus*	Perseusz	+45
Centaurus	Centaur	-50	*Phoenix*	Feniks	-50
Cepheus	Cefeusz	+70	*Pictor*	Malarz	-55
Cetus	Wieloryb	-10	*Pisces*	Ryby	+15
Chamaeleon	Kameleon	-80	*Piscis Austrinus*	Ryba Południowa	-30
Circinus	Cyrkiel	-60	*Puppis*	Rufa	-40
Columba	Gołąb	-35	*Pyxis*	Kompas Okrętowy	-30
Coma Berenices	Warkocz Bereniki	+20	*Reticulum*	Sieć	-60
Corona Australis	Korona Południowa	-40	*Sagitta*	Strzała	+10
Corona Borealis	Korona Północna	+30	*Sagittarius*	Strzelec	-25
Corous	Kruk	-20	*Scorpius*	Skorpion	-40
Crater	Puchar	-15	*Sculptor*	Rzeźbiarz	-30
Crux	Krzyż	-60	*Scutum*	Tarcza Sobieskiego	-10
Cygnus	Łabędź	+40	*Serpens Caput*	Wąż, Głowa	+10
Delphinus	Delfin	+10	*Serpens Cauda*	Wąż, Ogon	- 5
Dorado	Złota Ryba	-65	*Sextans*	Sekstans	0
Draco	Smok	+65	*Taurus*	Byk	+15
Equuleus	Źrebię	+10	*Telescopium*	Teleskop	-50
Eridanus	Erydan	-20	*Triangulum*	Trójkąt	+30
Fornax	Piec	-30	*Triangulum Australe*	Trójkąt Południowy	-65
Gemini	Bliźnięta	+20	*Tucana*	Tukan	-65
Grus	Żuraw	-45	*Ursa Maior*	Wielka Niedźwiedzica	+50
Hercules	Herkules	+30	*Ursa Minor*	Mała Niedźwiedzica	+70
Horologium	Zegar	-60	*Velas*	Żagiel	-50
Hydra	Hydra	-20	*Virgo*	Panna	0
Hydrus	Wąż Morski	-75	*Volans*	Ryba Latająca	-70
Indus	Indianin	-55	*Vulpecula*	Lisek	+25
Lacerta	Jaszczurka	+45			

ALPHABETICAL LIST WITH CHRONOLOGICAL NUMBERS

1.	81.	Augustyniak Henryk
2.	22.	Banaszkiewicz Andrzej
3.	69.	Barbarowicz Andrzej
4.	26.	Biernacik Zygmunt
5.	82.	Biernat Anna
6.	02.	Błachowicz Mieczysław
7.	72.	Brzeźny Alois
8.	54.	Chłap Jan
9.	36.	Cisek Stanisław
10.	75.	Czechowski Adam
11.	52.	Danecki Krzysztof
12.	64.	Droszcz Michał
13.	32.	Gałażewski Andrzej
14.	37.	Gąsiorek Andrzej
15.	03.	Grabski Marek
16.	04.	Grenczak Kazimierz
17.	76.	Gruszczyński Zbigniew
18.	83.	Edward Gut
19.	05.	Hippe Zdzisław
† 20.	23.	Horecki Stanisław
21.	30.	Inglot Andrzej
22.	33.	Jaskuła Henryk
23.	65.	Jurkowski Wojciech
24.	34.	Kania Andrzej
25.	06.	Kaszyca Tadeusz
26.	45.	Konkolski Richard
27.	62.	Kotala Eugeniusz
28.	07.	Kowalenko Witold
29.	38.	Krajewski Zdzisław
30.	08.	Książyński Ryszard
31.	55.	Kubiak Włodzimierz
32.	24.	Lipiński Aleksander
33.	35.	Lisoń Edgar
34.	50.	Łęgowski Michał
35.	56.	Makiełło Janusz
36.	09.	Makowski Romuald
37.	70.	Marciniak Bogdan
† 38.	57.	Mariański Janusz
39.	10.	Mikulski Jerzy
† 40.	11.	Miller Mieczysław
41.	77.	Mitka Zygmunt
42.	58.	Mrozek Marian
43.	73.	Nieciecki Otton
44.	43.	Nowak Wirgiliusz
45.	46.	Ordysiński Zbigniew
46.	84.	Ozgowicz Wojciech
47.	71.	Paszenda Lucjan
48.	01.	Pierożek Bogumił
49.	28.	Pol Juliusz
50.	21.	Przybyła Eugeniusz
51.	31.	Radomski Jerzy
52.	66.	Richter Stanisław
† 53.	12.	Rogowski Tadeusz
54.	85.	Rosikoń Zbigniew
55.	86.	Rozlach Urszula
56.	51.	Rożniewski Tadeusz
57.	39.	Rudecki Mirosław
58.	13.	Rudzki Piotr
† 59.	40.	Rusek Ludosław
60.	47.	Rzychoń Andrzej
† 61.	67.	Sędziwy Witold
62.	48.	Siarkiewicz Mieczysław
63.	14.	Siłka Wojciech
64.	49.	Sitnik Janusz
65.	15.	Skoczeń Stanisław
66.	63.	Sobieski Marek
† 67.	59.	Sowiński Zbigniew
† 68.	16.	Staszewska Halina
† 69.	17.	Staszewski Jerzy
70.	18.	Stateczna Maria
† 71.	19.	Syska Józef
72.	20.	Szczepański Maciej
73.	68.	Szczygielski Andrzej
74.	27.	Szlemiński Andrzej
† 75.	25.	Teliga Leonid
76.	60.	Toroński Grzegorz
77.	74.	Traczewski Wacław
78.	41.	Tytkowski Stanisław
79.	78.	Walczyńska Janina
80.	44.	Wicher Marek
81.	87.	Wilchelm Piotr
82.	79.	Wilk Jerzy
83.	61.	Winkler Roman
84.	80.	Winnicki Zdzisław
85.	88.	Wiśniewski Jerzy
86.	89.	Witkowski Andrzej
87.	29.	Zakrzewski Bolesław
88.	42.	Zawadziński Wiktor
89.	90.	Zięba Krystyna
90.	53.	Żyła Józef